

AVE MARIA

STEV. (No.) 21.

OCTOBER 15th, 1921.

LETO (Vol.) XIII.

"AVE MARIA"

Izhaja vsaka drugo soboto—Published every second Saturday by

FRANCISCAN FATHERS

In the interest of the Order of St. Francis

1852 West 22nd Place

CHICAGO, ILL.

Naročnina \$3.00 na leto.—Subscription Price \$3.00 per year.

Entered as second class matter Oct. 20, 1919 at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on October 25, 1919.

Vsak naročnik "Ave Maria".

BI MORAL BITI TUDI NAROČNIK EDINOSTI.

Zakaj? Upam, da ne vprašaš tega, kaj ti toliko zavednosti imaš gotovo, da veš, da je največja dolžnost vsakega katolika danes, da podpira katoliško časopisje, ki se bori nevstrašeno in nesebično za načela, katera edina morejo osrečiti človeštvo in katera edino morejo urediti sedanje svetovne homatije. In med take časopise spada list "Edinost."

Hočeš dela? Hočeš, da bo tvoj gospodar s teboj ravnal kakor s človekom? Dobro, pomagaj, da bodo zmagala katoliška načela, ki so načela pravičnosti do vsakega in ljubezni do vsakega.

"Edinost" je list, ki se najbolj nevstrašeno in najbolj junaško bori za katoliško prepričanje med nami Slovenci v Ameriki.

Za to bi moral biti vsak naročnik na list "Ave Maria" tudi naročnik na "Edinost."

Pa tudi iz družega uzroka mora biti vsaj prijatelj lista "Ave Maria" tudi prijatelj "Edinosti," ker je "Edinost" močna opora listu "Ave Maria." Zato, kdor hoče napredek listu "Ave Maria," mora podpirati list "Edinost."

Takoj si ga naroči!

KADAR POŠILJAŠ DENAR V STARO DOMOVINO,

kako si prijatelj naših listov, veš, kam boš poslal svoj denar? Samo listu "Edinosti."

Zakaj? Zopet samo iz enega uzroka? Ker boš imel dobiček od tega samo ti in tvoj prijatelj list "Ave Maria."

Zato bi morali vsi naši naročniki gotovo pošiljati svoj denar skozi to podjetje, ki je njih lastno in v njih lastno korist.

Bodi samemu sebi prijatelj!

DR. JAMES W. MALLY

EDINI SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue CLEVELAND, O.

Randolf: 3711.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nervozne,
oslabele
žene,

ki trpe na bolečinah v križu, v bokih ali na straneh, na senzaciji, ki tlačijo človeka k tlom in dela v spodnjem telesu težo, na glavobolu in neredu pri naravnih funkcijah, dobe odpravo, ko vzamajo

Severa's
Regulator

(Severjev Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti nereditve in hiranja, ki so jim podvrženo žensko. Dobite ga pri svojem lekarju / 3 danos, Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ŠTEV. (No.) 21.

OCTOBER 15th, 1921.

LETO (VOL.) XIII

Naročnina za celo leto s koledarjem za Ameriko \$3.00.

Za Evropo \$3.50.

Naročnina za pol leta

za Ameriko \$1.50

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

Angelji varuhi.

(Konec)

Najsrditeje se pa sprimeta angelj varuh in satan za mlada srca v takozvanih nerodnih letih. Priznati se mora, da je to najnevarnejša doba človekove celoživljenjske duhovne vojske. Hudobni duh dobi v tej dobi dva mogočna in pretkana zaveznika: razpaljene strasti v človeku in mamljivo podobo sveta zunaj njega. O, kako očarujoče je vabilo sveta na neizkušena srca: "Pridite in uživajmo pričujoče dobrote in hitro rabimo stvari še v mladosti, venčajmo se s cveticami dokler ne zvenejo!" Morebitne pomisleke zna notranji zaveznik pekla, razbrzdane strasti, tako spretno razpršiti, kakor kača Evi-ne v raju. Ni čuda, da jih toliko premami. Pa še več bi jih, ko bi tudi angelji varuhi v tej dobi ne podvojili svoje gorečnosti. Ti, ali se spomniš onega dne, ko te je razigrana družba vabila v svojo sredo, in te je tako mikalo slediti vabilu? Ali se spomniš, pravim, kako sta se takrat v tvojem srcu naenkrat kar dva oglasila. Eden ti je dejal: Kaj se pomišljaš, pojdi! Saj nisi več otrok, da bi se moral matere vedno za krilo držati. Mati so stari, ti si pa še mlad. Mlad človek potrebuje mlade družbe, da se razvedri, sicer nima nič od mladosti. Pojdi! Drugi ti je dejal: Ne hodi! Ta družba ni zate, glava in srce te bosta bolela po njej. Stariši bodo žalostni, pri spovedi si obljubil, da se boš ogibal nevarnih družb. Ne hodi! Glej oni glas je glas satanovega agenta, ta pa angelja varuha in njegovih zaveznikov. Angelji varuhi vedo, da

je volja mladine v nerodnih letih večinoma dobra, tem slabše pa meso, ki kaj rado prevaga. Zato tudi oni v tej dobi poiščejo novih zaveznikov, da ne podležejo sovražni premoči. Kaj menite, da je vse to, kar se za mladino te dobe stori, zavetišča, društva, družbe, zgolj človeško delo, kakor razne bizneške kompanije in podobno? Menite li, da se je Pij X. lepega dne kar sam od sebe izmislil, da hoče po dolgem presledku dovoliti pogosto, vsakdanje sv. obhajilo? Odločno ne. Jaz bi rad, da bi mi bilo enkrat dano s telesnimi očmi gledati vse skrivnostne sile, ki delujejo, da se kaka dobra misel spočne in izpelje. Vzemimo pravkar omenjene misli: vstanoviti to ali ono mladinsko družbo, dovoliti vsakdanje sv. Obhajilo, kar vse je danes že dejanje. Prepričan sem, da bi mej temi tajnimi silami, ki so vplivale, na spočetje in izpeljavo takih lepih misli, gledal tudi legije angeljev varuhov? Videl bi jih, kako jasnih lic zapuščajo stanovanje za dobro vnetega moža, žene, ki so jima navdihnili novo, lepo misel, za rešitev mladine, ali je po njih vplivu dozorela v dejanje. Posebno rad bi jih bil videl takrat, ko so po podpisu odloka glede pogostega sv. obhajila žarnih obrazov zapuščali Vatikan, ter med radostnimi klici: Imamo zaveznika, ki ga peklo ne premore in ne zmore, hiteli na razne fronte k svojim četam, da jim z veselo novico vlijeje novega poguma. Ni mi dano s telesnimi očmi vsega tega gledati, a kar nič ne dvomim, da še

nevidno res vrši. Zato pa tudi ne dvomim, da je v veliki meri zasluha angeljev varuhov, če imamo vendar še

za nje neodbiten varovni sem, in tje. A njih angelji varuhi so vrgli združenemu sovražniku vso svojo zvezno armado nasproti in ga zopet in zopet temeljito porazili.

Da mirna, prevdarna, skušena moška doba ne potrebuje več tolike pažnje od strani angeljev varuhov, kakor lahkomišljeni, mladi svet, je res. Ni pa res, da odrasčenemu človeku ni več potreba angeljevega varstva. Kakor hudobni duh s svojimi četami naskakuje tudi moško trdnjavo, tako je treba, da jo angelj varuh s svojo posadko brani in odbija naskoke. Ako ne, je njen padeč prej ali slej neizogiben. Kaj ne, kako tudi tebi, ki imaš že štiri, pet ali še več križev na hrbtu, včasih nekaj šepeta: "Daj norobenti malo nad otoci, saj vidiš, da te drugače ne bodo! Noženi jih s hudičem ali čim podobnim! Kaj ti ni že večkrat ne'aj reklo: Še za en liter daj, še za eno... kaj ne je, če si malo koražen, saj boš šel spat? Ali Kolikrat si p... il že sit, ko si šel v cerkev, k spovedi, obhajili? Ob deset centov si in na cente norčevanja te čaka mej tovariši delavci. Ne vidiš li hudiča, ki ti to šepeta na uho, da se mu kar sline cede po tvoji duši? A ti si ob takih prilikah čul nek drugi glas, ki ti je udarjal na drugo uho. Saj se spomniš, kako ti je prigovarjal: Nikar, s hudičem in biričem se nič dobrega ne doseže! Dosti imaš, domov pojdi, otroci se bodo pohujšali nad teboi, žena bo žalostna! Cerkev in zakramenti niso za to, da bi ti želodec polnili. Če ti je deset centov ob nedeljah in praznikih za dušo preveč, mejtem ko jih deset in zopet deset in še deset itd. zapiješ, zakadiš, ali kako drugače zapraviš, ne veš, kaj je duša in koliko je vredna. In strah pred bogopozabnimi tovariši, kaj bodo rekli? Kaj se briga solnce za kvakanje žab ob cestni luži? Saj poznaš ta glas. Tvojega angelja varuha je, ki ti hoče dobro. Sam veš, kako notranje zadovoljstvo si čutil, če si ga poslušal. O, precej moških trdnjav stoji kljub bobnečemu ognju sovražnika, ker imajo angelje varuhe za poveljnike.

Odločilna bitka mej angeljem varuhom in hudobnim duhom se pa bije na človekovi smrtni postelji. Hudobni duh ve, ali zdaj, ali nikoli. Zato poskusi zadnji obupni naskok. Grešnika, ki ga je ob zatonu življenja začela v zdravih dneh otopela vest peči in grizti, si prizadeva vspavati v njegovo prejšnjo brezbriznost, češ da je vsaka nevarnost izključena, da bo v par dneh zopet zdrav. Ako sam ne najde pri njem zadosti odprtih ušes, pošlje morebiti bolnikovo ženo na fronto, saj, kar vrag sam ne premore, doseže po ženski. Ona ga, seveda iz gole, čiste ljubezni, tolaži: Dragi moj, nič se nikar ne razburjaj! Zdravnik mi je rekel, da je vsaka nevarnost izključena.

Rekel je pa ravno nasprotno, da je bolezen zelo resna. Ako se hudiču in njegovi agentini s takim postopanjem

pa naroca, naj ga malo... vznemirjenje gotovo škodilo. Tako reveža "farbata", dokler mu besede ne vzame. Pri kolikih se to zgodi. Še pri večih bi se pa, ko bi se tudi njih angelji varuhi ne zavedli, da stoje na kocki duše, ki se jih drži dragocena Kri Kristusa Odrašenika. Zato si ne dajo miru ne noč, ne dan še tako dolgotrajne bolezní, da bi ta kri ne bila zgubljena. Ljubeče opominjajo bolnika: Prijatelj, tvoji dnevi so šteti, napravi račun o svojem hiševanju, ker tvoje gospodarstvo na tem svetu gre h koncu! Nebeški revizor tvojih računov že trka na vrata. Uredi jih, predno mu jih predložiš! Če njegovi dobrohotni opomini ne najdejo zadostnega odmeva, privede k njemu ženo ali kako drugo dobro dušo, ki mu obzirno popiha na srce: Ti kaj pa, ko bi poklicali gospoda? Sam boš potem bolj miren in drugi bomo potolaženi. Saj zato ne boš nič prej umrl. Nasprotno. Vestni in verni zdravniki pravijo, da jim je notranji mir najboljši pomočnik pri zdravljenju. Kaj ne, da lahko pokličemo gospoda? Ako se še vedno sliši le zamolkel odmev ljubeznivega prigovarjanja, znamenje, da odletava od trdega srca, angelj varuh še ne obupa. Nedolžnim otročičkom, ali če se že boj vrši v bolnišnici, usmiljenim sestram sklene deviške roke k molitvi za trdovratno dušo. Blagodejna rosa iz raja začne padati na zasušeno skorjo, špranje se zgubljajo, premočno je. Pa pokličite gospoda, poproši bolnik sam od sebe. Gospod je prišel. Temeljito sta pregledala vse račune. V imenu božjem naredil čez nje križ in z njim podpisal: V glavnem plačano. Gospod gre, ko je vse opravil, domači zopet obstopijo postelj. A glej, to ni več tisti bolnik, kakor prej. Tako mirno, s solzami ginjenja napolnjeno je prej tako nemirno oko. Prej v steno obrnjen mračni obraz, je zdaj najraje obrnjen proti nebu, kakor bi že gledal nebesa odprta. Beseda prej nekam zadirčna in zarožna, je sedaj udano sladka. Ko bi bilo holniku in njegovim dragim dano, bi videli tam kje v kotu klečati angelja varuha, ki se mu peruti veselja dvigajo in iz zlatih ust mu vre angeljska prisrčna molitev: Hvala ti, Gospod, za to dušo.

Prijatelj! Ali po vsem tem še meniš, da se ta boj mej angeljem varuhom in hudobnim za človekovo dušo, od njegove zibelke v materinem telesu pa do rake vrši le v moji razgreti domišljiji? Potem te pomilujem, ker te že vidim mrtvega na bojnem polju, zadetega od sovražne krogle, zato, ker si odklonil roko voditelja, ki ti ga je Bog dal za nevarna pota skozi življenje. Povem ti pa, da boš vsaj ko pade zastor večnosti in boš videl armade po angeljih varuhih zveličanih, priznal: In prav je govoril!

LILIJA IZ RAJA.

K.

Jožef ni odgovoril.

"Jožef, zaupajva trdno! O, jaz pa vem, da je Bog nad nama in da bo preskrbel za jutri vsega potrebnega. Kar naprej!" je rekla in vstala sta in šla dalje.

Nista šla še dobro uro, ko sta res opazila v daljavi drevje. Oasa! Studenec sredi puščave, kjer je voda zalivala okolico in zato je izrastlo tam drevje.

Kakor bi se sam sebe sramoval, začel je Jožef krepkeje korakati.

"Oaza!" je rekel.

"Da, saj je Bog dober in saj naju on vodi!"

Jožef je obžaloval, da je mogel le za trenutek dvomiti o božji previdnosti, ki ju vodi.

Nekako poldne sta tam počivala, ko opazita od daleč seveda, kako se nakaj črnega vije od severa proti oazi.

V začetku sta se nekoliko prestrašila, kaj, ko bi bili Herodovi vojaki.

Jožef ustane in začne gledati natančne, kaj bi to bilo.

Črna stvar se je vila vedno bližje in bližje.

"Karavana!" je vskliknil Jožef slednjic veselo, ko se je črna stvar zopet pokazala namajhni višini, kamor je prišla iz dolinice, kjer se je skrila za kratek čas.

"Saj res! Trgovska karavana!" je pritrdila Marija.

"Najbrže je to trgovska karavana, ki gre v Egipt. Sedaj sva pa že preskrbljena. Ni se nama treba več

bati."

In tako je tudi bilo. Dobro uro za tem je že bila pri oazi. Bili so to židovski trgovci, ki so kupčevali z Egiptom. Peljali so v Egipt obilo blaga.

Nekako tri dni so počivali tukaj v hladni in prijetni senci. Z veseljem je karavana sprejela Marijo in Jožefa seboj in odpotovali so dalje.

Dobre štiri dni so še prepotovali, ko so prišli v prvo večje mesto dežele Egipta, kjer je bila tudi večja židovska naselbina.

Ko je naselbina izvedele o dohodu karavane, prišli so ji že pred mestonaproti. Z veseljem so sprejeli v svojo sredo tudi Jožefa in Marijo, dasi niti oddaleč niso slutili kako imenitne goste so dobili. Mesto Metaryieh blizu Heliopolisa, nekako dve uri od Kaire, je bilo to mesto.

V EGIPTU.

Preprijazno so ju sprejeli židje onega mesta, ko so ju trgovci karavane predstavili svojim prijateljem, s katerimi so imeli že dalje časa trgovske zveze. Zlasti Marija je na prvi pogled takoj naredila tako globok utis na vsakega, da si je vsak želel, da bi mogel tej mili osebi kaj postreči. Ko jih je s prijaznim nasmehljajem pozdravljala z neko rebeško resnobo in nekim čudnim dostojanstvom, odzdravljali so ji s spoštovanjem in jo vabili k sebi.

Nista jim pripovedovala, kaj je bil uzrok, da sta zbežala iz domo-

vine. Vsaj bi tega ne bili mogli razumeti. Tudi jim nista pripovedovala, kedo je detice, katerega sta prinesla sem v to tujo pogansko deželo. Ne, te skrivnosti so bile previsoke za te posvetne ljudi, zakopane v pozemske skrbi in v strašno temo poganstva.

Tudi egiptovski poganski sosode, s katerimi je prišla v dotiko, so opazili na tej židovski družinci nekaj posebnega, nekaj česar še niso občudovali na nobeni drugi izmed mnogih židovskih družin, ki so stanovale v njih bližini. Nekaj jih je vleklo k nji. Neka posebna mila čustva ginjenja in navdušenja so čutili v svojem srci vsi, ki so z njima govorili ali prišli v njih bližino.

Marija jih je vse ljubeznjivo sprejemala in z vsemi se pogovorila, kateri so le nekoliko razumeli židovski jezik.

"O, ko bi vi vedeli, kolika sreča vas je doletela!" mislila si je sveta mati. "O ko bi spoznali, kedo je to Detice, katero je prišlo sem takoj po rojstvu, da pozdravi tudi poganstvo in se mu predstavi kot Odrėnik. Ni prišlo to detice na svet samo za Žide! Ne! Tudi za vas, pogani! Tudi vam bo prižgalo svetlo luč vzvišenih nauk, ki vas bodo dvignili iz sedanje strašne teme sužnosti greha in strasti. "Luč v razsvetljenje nevernikov" bo to dete, tudi v vaše razsvetljenje, dobro ljudstvo, kakor je rekel sveti starček v templju pri darovanju.

Starejšine naselbine so se takoj zavzeli za novodošlo družino in jo v imenu vseh pozdravili. Odkazali so ji neko prazno hišico na koncu mesta v najrevnejšem oddelku mesta. Revna je bila in marsikaj je bilo treba popraviti. Videlo se ji je, da že dolgo časa ni nihče več stanoval tukaj.

Sv. Jožef se je takoj lotil dela in je skušal popraviti najpotrebnejše. Mej tem časom so ju pa sosodje z veseljem sprejeli v svoje hiše in jim dali vsega potrebnega, tako da sta bila z vsem preskrbljena, da jim ni bilo treba stradati.

Ko sta se pa preselila v svoje novo stanovanje so sosodje takoj poskrbeli, da je dobil Jožef dovolj dela. Saj so že dolgo časa potrebovali dobrega tesarja in je bilo veliko dela. Tako je Jožef kmalu imel svojo delavnico preobloženo z delom.

Marija se je lotila svojega vsakdanjega dela pri gospodinjstvu in skušala urediti hišico tako, da je vkljub svoji revščini in preprostosti zgedalo vse jako prikupljivo in snažno in čisto.

Ni bilo dolgo več časa, ko so vsi sosodje daleč na okolu z občudovanjem zrli na to družinico in jo občudovali.

Ta pridni delavec Jožef, kako je pridno delal od zore do mraka in kako dobro je vse naredil. In pa kako je bil tih in miren, vedno vever in vesel.

Veliko sosodov je prihajalo k njemu v delavnico, če tudi niso imeli opravka, da so se pogovorili z njim. Jožef je porabil tako priliko, da jim je govoril o prihodu Odrešenika, Mesije, katerega tako težko čakajo.

"Ali ne mislite, da so se vsa pisma dopolnila, ki so govorila, da bo prišel Mesija v takem in takem času? Ali ne mislite, da mora biti blizu, da, da je Mesija že tukaj, pa da ga vi ne poznate?"

Židje, ki so pridno prebirali pisma, so seveda vedeli, da je res sedaj čas, da se spolni obljuba dana očetu in celému narodu.

"Da, na vsaki način je čas, da pride Mesija. Toda da bi bil že tukaj?

Saj bo vendar nastopil z veliko slavo in bo mogočen mož? Od kod naj pa pride?"

"Saj ni treba da bi prišel kot vojskovodja. Ali ne mislite, da pisma govore o velikem možu, ki bo vstal v narodu in bo ustanovil neko drugo kraljestvo, kraljestvo srca?"

"Nikakor! Pisma jasno govore, da bo to velik kralj in veliki vojskovodja, ki bo rešil svoj narod sužnosti sovražnikov in ga naredil v velikega med narodi?"

Tako so se velikokrat pregovarjali z Jožefom. Toda vsakokrat jim je sveti Jožef dokazal, da nikjer ni napisano o kaki svetni mogočnosti, do katere naj pripelje izraelski narod ta Mesija. Tudi jim je dokazoval, da je že tukaj čas in jim vedno namigaval, da je čas že tukaj in da vse kaže, da je Mesija že rojen in da bo v nekoliko letih nastopil. Hotel je pripraviti tudi ta srca tukaj za velike dogodke, kateri se bodo v nekoliko letih vršili, ko bo varovanec, katerega je dobil v svoje varstvo, nastopil s svojo vzvišeno in veliko nalogo.

Vsi so mu pritrjevali in bili z njim nazadnje enakih misli.

Posebno pa je rad videl, ako so ga obiskovali pogani.

Ko sta se večkrat Marijopogovarjala o svetih skrivnostih, katere krije božje usmiljenje in božja ljubezen z njima, in sta se vpraševala, zakaj sta morala tako daleč bežati ven iz domovine, ven med pogane, sta kmalu spoznala velike in vzvišene namene, katere ima ta pot sem v to tujino.

"Ali ni čudno, zakaj sva morala pribežati sem v to tujino, tako daleč?" je rekel Jožef.

"Da čudno je, ako sodiš to iz stališča naše človeške pameti. Lahko bi se bila skrila kam drugam doma. Ako je Herod pomoril vse otroke v Betlehemu, ne bo jih pomoril tudi drugod."

"Da, na eni strani je to res! Kaj pa, ako bi Herod opazil, da ni umoril pravega, pa bi še po drugih krajih ukazal enako grozovitost? Dete bi bilo v vedni nevarnosti."

"Da to je že res! Vendar, ali ne misliš, Jožef, da tu ni dvoma, da vodi vse samo božja previdnost po svojih nerazumljivih neskončnih sklepah? Ako nama je Bog poslal angelja, da naju je rešil iz Betlehema ravno še o pravem času, ali ne misliš, da bi naju lahko tudi drugače enako rešil?"

"Da, to je res."

"Nekaj družega je za to zapovedjo! Odrešnik je prišel na svet za vse. Ali se ne spomniš, kako je rekel starček v templju: "Luč v razsvetljenje nevernikov! Očividno je tukaj Bog poslal Odrešenika takoj po rojstvu tudi med pogane, da takoj tudi te posveti s svojo navzočnostjo in se jim predstavi, da je tudi za nje prišel na svet, tudi nje odrešit."

"Da to je res!"

Zato je Jožef rad videl, da, posebno rad, da so prihajali k njemu tudi poganski Egiptčani. Rad se je z njimi pogovarjal in je bil posebno prijazen z njimi, da so ga vedno raje in raje imeli.

"Ta Žid Jožef je popolnoma nekaj drugega kakor so drugi židje! Tako blagega moža pa še nismo videli!" so rekali in ga res vedno raje in v večjem številu obiskovali.

To prilike je pa Jožef porabil, da jim je govoril o Mesiju. Kazal jim je pogansko strahoto, da molijo divje živeli, divjega bika, ko je vendar navadna žival brez pameti, in druge take stvari. Ni jim seveda naravnost tega grajal, ker bi bil zadel v odpor in bi jih bil žalil in bi več ne prišli. Govoril je previdno in jih z raznimi vprašanji hotel priversti do tega, da bi bili sami začeli uvidevati, da ima Jožef prav, da jim je potreba odrešenika, ki jih bo poručil in jim pojasnil celo resnico glede najvažnejših vprašanj.

Mirno je spalo nebeške detice v bližini teh mož, ko jim je Jožef govoril o Odrešeniku, večkrat je kedo pogledal v to zibelj, toda skrito je bilo pred njihovimi očmi, da je ravno to detice prišlo sedaj med nje, iskat, kar je bilo izgubljenega, prižgat jim luč cele resnice!

"Da! Vsa naša vera je tema! Vsa

naša vera nam ne da zadoščenja, nam ne pove najvažnejšega, od kod smo, zakaj smo in kam gremo? Naši bogovi so res premalo duhovni, so nekak odsev naših posvetnih misli, vendar...”

Nevidno je pa to detice že tedaj delovalo. In ko je Jožef govoril, je detice vlivalo milost božjo v ta uboga nesrečna poganska srca in njihov duše obsevalo z žarki tolažilne milosti in hladilne svetlobe, da so se čutili nekako nenavadno in nerazumljivo srečne pri takih pogovorih, da so komaj čakali, da se jim je nudila

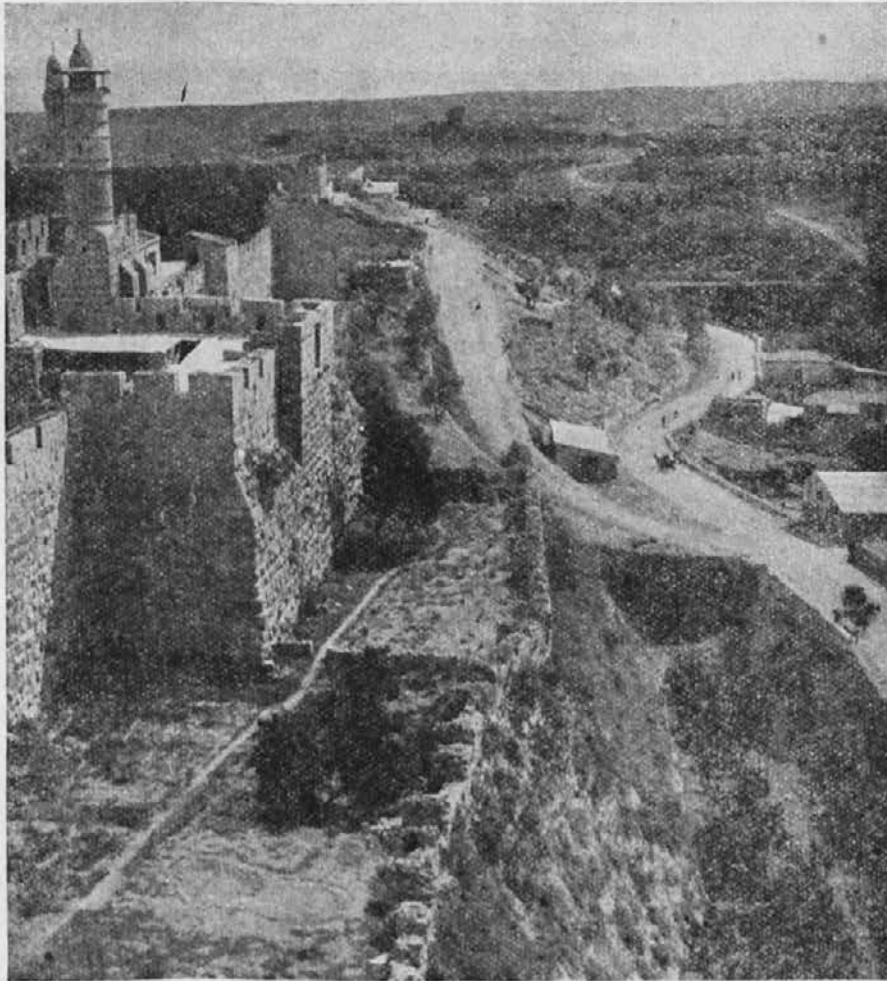
prilika priti zopet k Jožefu in govoriti o vseh teh vprašanjih z njim.

Marija je pa mirno sedela kje v bližini in predla ali opravljala kako drugo gospodinjsko delo. Toda njena duša je pri tem vskipovala v goreči molitvi za te uboge ljudi in velikrat je vzela dete in z njim blagoslovljala deželo in ljudstvo, ki ju je tako gostoljubno sprejelo.

Posebno se ji je smililo, ko je vedno več in več izvedela o njihovih božjih službah in njihovih raznih bogovih in boginjah. Ko je videla po mestu te kipe na voglih ulic, kate

rim so darovali žrtve zaslepljeni pogani, se je zgrozila v srcu in solze sočutja so ji prišle. Veliko je molila za te ljudi.

Ko je nekoč sedela pred hišo, bilo je na nek njih poganski praznik, in je videla kako so se ljudje klanjali tem malikom, prišle so ji solze v oči in zatopila se je v posebno gorečo molitev. Po molitvi je pa vzela božje detice in blagosloвила z njim te žrtve satanove. Toda glej čudo! Vsi kipi malikov po celem mestu so se zdrobili in razpadli v kosce na velik strah vsega prebivaljstva.

Pot iz Betlehema proti Egiptu.

Nikar jim ne branite.

K.

(Dalje)

Globoko zamišljen je prišel drug dan Charley v župnišče k svojemu prijatelju, Fathru Francišku.

"Kaj ti je, Charley, da si tako žalosten?"

"Ne pustijo mi!" je rekel resno in solza mu je zaigrala v očesu.

"V kolegij?"

"Da."

"Si vprašal?"

"Da, Father, sem."

"Pa kaj so rekli?"

"Ata so odločno odrekli."

"Kaj pa mama?"

"Tudi."

"O, morda jih bomo pa še pregovorili."

"Da, morda. Toda rekli so, da nikakor ne bodo tega dovolili."

"Bom šel jaz k njim, bom videl, kaj bodo menj rekli."

"Prosim, father!"

In dogovorila sta se, da bo Father prišel in skušal pregovoriti Charleyeve stariše, da bodo dovolili Charleyu, da bo šel v kolegij.

"Veš, kaj, Charley, jaz tudi mislim, da bo težko delo pregovoriti tvoje stariše, da bodo dovolili. Začniva devetdnevnic!"

"Dobro, Father."

"Da, k svetemu Duhu se obrniva, da bi razsvetlil tvoje stariše, da bi spoznali, kaj je prav. In Marijo prosiva posredovanja, da bi se zgodila božja volja."

"Na zadnji dan devetdnevnic bom pa jaz prišel k Vam."

In tako sta tudi naredila. Duhovnik in deček sta oba začela isti dan vsak od svoje strani prositi pomoči božje z gorečo molitvijo.

Zvečer istega dne je že bilo, ko je ravno Father Francišek prišel iz cerkve, kjer je opravil svoje molitve in tudi svojo devetdnevno pobožnost, ko nekdo pozvoni pri vratih župnišča.

Father Francišek je šel sam odpirat vrata.

Bil je Charleyev oče, Mr. Jezernik.

Father Francišek je bil nekoliko v zadregi. "Prezgodaj!" si je mislil, "jaz še nisem pripravljen. Devetdnevnic sem še le začel." Vendar sprejel ga je prijazno in ga peljal v svojo pisarno in mu velel sesti.

"Previden bom moral biti," si je duhovnik mislil. "Danes nisem jaz še pripravljen. Lahko toraj vse pokvarim že naprej."

"No, kaj pa Vi, Mr. Jezernik?"

"Father, nekaj bi se rad z Vami zgovoril."

"Kaj pa takega?"

"Father, kakor veste je moj sin končal osmi razred naše šole in graduiral. Sedaj treba, da se odločimo, v katero šolo, ga bomo poslali?"

"Da, sem že večkrat govoril s Charleyem o tem. Kam ga pa mislite dati?"

"V državno višjo šolo."

"Ali bo pa Charley rad šel tja?"

"Rad ali nerad. Jaz sem njegov oče in jaz moram odločevati kam bo šel in kaj je bolje za fanta."

"Da, Mr. Jezernik, Vi ste res njegov oče in je lepo, da ste se odločili, da ga boste poslali naprej v šole, da ga ne boste silili takoj delati, kakor dela to velika večina naših slovenskih starišev. Vendar bi jaz mislil, da treba upoštevati tudi vsaj deloma željo Charleya samega."

"Glede tega sem pa ravno prišel sem k Vam, Father. Povedal nama je z materjo, da hoče na vsaki način v duhovski kolegij, da bi se učil za duhovski stan."

"Da, tudi meni je že večkrat izrazil to željo."

"Toda, Father jaz sem odločno proti temu in tudi mati je nasprotna tej misli."

"Toda ako fant želi iti tja, zakaj bi mu ne pustili?"

"Jaz vem, da Charley ni za duhovski stan?"

"Jaz pa mislim nasprotno, da ima

Charley poklic za ta stan. Jaz sem veliko premišljeval Charleya in nje gov značaj in kolikor bolj ga opazujem in proučavam toliko bolj se mi zdi, da so na Charleyu očitna znamenja, da ga Bog kliče v duhovski stan!"

"Father, oprostite, da Vam bom povedal naravnost, kar mislim! Jaz pa mislim, da ste mu samo Vi to misel vtepli v glavo. Charley ni za duhovski stan. Poleg tega sem jaz tudi odločno proti temu in tudi mati, da bi bil moj sin duhovnik."

"Saj se mu še ni treba odločiti, ali bo duhovnik ali ne. Iz kolegija, kamor bi rad Charley šel in kamor bi jaz rad videl, da bi šel, mu je vsaki dan pot odprta v vse druge poklice. Seveda je prvi namen tega kolegija vzgojiti dečke v dobre duhovnike, ako se pokaže, da imajo poklic."

"In vendar! Odločil sem se, da ga bom dal v državno šolo in sem prišel sem k Vam, Father, da ga boste pregovorili, da me bo ubogal."

"Mr. Jezernik, pomislite, da stariši nimajo pravice odločevati poklica otroku. Bog je, ki ga odločuje. V kolikor jaz Charleya poznam, je sedaj popolnoma nepokvarjen deček in ima poklic za duhovski stan."

"Saj je še preotročji! Kaj bo vedel o kakem poklicu sedaj. Desetkrat se bo lahko še premislil. Sicer pa tudi iz državne višje šole lahko gre še na kako semenišče, kjer se bo lahko pripravljaj za ta stan, ako bo hotel. Za sedaj ga pa ne bom pustil nikamor drugam."

"Mr. Jezernik, pomislite vendar, da to ni malenkost! Kako dober deček je Charley! Bojim se zanj. Bojim se, ako gre v delavno..."

"Father, oprostite, jaz mislim, da je sedaj bil le preveč pod verskim vplivom. To je uzrok, da sili sedaj v duhovski kolegij. Fant je moj sin"

ko bo to končal, bomo pa že videli, kam ga bomo dali," je rekla odločno Jezernikovka.

"Ali ne mislite, Mrs. Jezernik, da bi bilo bolj prav, če bi dali Charleya v katoliški kolegij? Jaz se bojim zanj!"

"Kaj se boste bali? Saj ga tam ne bodo snedli," je rekla vidno nejevoljna Jezernikovka.

"Toda pomislite, Mrs. Jezernik! Charley je sedaj dober in nepokvarjen deček, ali ga ni škoda?"

"Zakaj ga bo škoda? Kaj mislite, da ga bodo tam ubili?"

"Mrs. Jezernik, da, bojim se, da ga bodo. Ne sicer telesno seveda, toda duševno. Poznam Charleya."

"Prosim, Father, ne mešajte se v naše zadeve! Midva z možem sva odločila, da bo šel Charley v državno višjo šolo."

"Toda deček ima poklic za duhovski stan!"

"Tega pa odločno ne! Že iz tega uzroka tega ne bova nikdar dovolila, ker vidiva, kako se duhovnikom godi. Saj vidiva, kako je tukaj pri nas in kako se imate Vi! Da bi najinoga sina tako prezirali in toliko zoper njega govorili, kakor govorijo zoper Vas, naka! Nikdar tega ne bova dovolila."

"Vendar za Boga trpeti ni težko! "Ne!"

"Pomislite, Mrs. Jezernik, kako Vaš sin sam želi..."

"Da! Tu sva naredila veliko napako z možem, da sva ga predolgo pustila v Vaši okolici. Pri vas pa ni družega kakor vera in vera. Moj mož tega noče in noče in je rekel, da ne pusti, pa ne pusti!"

"Toda, ako ga bi Vi hoteli pregovoriti, gotovo bo slednjič pustil, da gre Charley kamor ga srce kliče."

"Ne, pa ne! Jaz sem premišljevala te dni o vsem tem, pa sem sama sklenila, da tega ne bom pustila, če tudi mož pusti."

"Toda Mrs. Jezernik..."

"Rekla sem že da ga ne pustim in ga ne pustim in prosim ne mešajte se v naše družinske razmere. Char-

ley je edini naš sin in ta mora ostati pri nama."

"Saj se še ni treba odločiti, če bo duhovnik. Dajte ga samo v kak katoliški zavod..."

"Charley bo šel tja, kamor sva odločila in konec besedi."

Bila je vidna razburjena. Vstala je razburjeno in hotela iti iz sobe in pustiti duhovnika samega. Father Frančišek je to videl in tudi sprevidel, da je tukaj vsaka beseda zastoj. Zato je vstal žalosten in solze so ga zalile. Vzel je klobuk, stopil pred Mrs. Jezernik in rekel slovesno: "Mrs. Jezernik! Dobro! Ne bom se več mešal v vaše družinske razmere. Pomilujem dobrega Charleya in me srce boli, da je tako. Vendar Vi ste stariši, naredite z njim kar hočete. Vendar Mrs. Jezernik, pazite se, da ne pride dan, ko me boste morda prosili, da se bi umešaval v Vaše družinske razmere, pa bo morda prepozno. S Charleyom bo šla pa moja molitev zanj. To je edino, kar morem zanj storiti. Vi ste pa pred Bogom odgovorni za svojega sina in gorje Vam, ako boste vi krivi, če se izgubi!"

Jezernikovka ni ničesar odgovorila. Father je odšel žalosten.

Charley je čul iz sobe glasno govorjenje materino in bal se je, kaj bo konec tega obiska. Šel je v spalnico v vrhno nadstropje in tam čakal, da ga bodo poklicali.

Ko je čul, da so se vrata parlorja odprla in da je Father odšel, prišel je počasi v kuhinjo.

Jezni obraz matere mu je povedal vse. "Vse zastoj!" si je mislil.

"Mama, ali bom šel?" je vendar vprašal mamo in jo pogledal zaupno, kakor bi jo hotel še enkrat prositi: "Mama pusti me!"

"Kam boš šel?"

"V kolegij?"

"O, kaj boš hodil tja? Saj boš lahko šel pozneje. Sedaj boš šel tja, kamor ata hoče, kajne. Ko boš tukaj končal, ali ako se ti tukaj ne bo dopadlo, potem boš šel pa v kolegij, ako boš še teh misli. Saj si še

mlad. Ko boš nekoliko večji, ti pa ne bom branila. Sedaj pa ne!"

Charley ni rekel več besedice. Bil je zelo potr in žalosten.

Vendar ljubezen do matere in očeta ste slednjič Charleya potolažila, da je mislil, da je res bolj prav, da gre za sedaj v državno šolo. Ko mu je pa še mama začela pripovedovati čez Fathra Frančiška, da se umešava v njih domače družinske razmere in to je pogosto ponavljala, in ko je tudi od očeta vedno več in več čul, kaki so duhovniki, da niso res taki, kakor se delajo, kajti oče je nalašč vlival strupa v dečkovo srce, da bi mu vzel veselje do kolegija in seveda tudi do cerkve, se je Charley sprijaznil z željo starišev. Kolikor več pa je čul teh stvari, ki so se sedaj vedno pogosteje pri Jezernikovih govorile, ko so tudi razni obiskovalci vsi veliko o tem govorili, je Charley res po nekoliko mesecih začel misliti drugače. V šoli je tudi imel za učitelja nekega zagrizenega protestanta, ki je večkrat kako opazko naredil čez katolike, posebno čez duhovnike in papeža, in ko je pa še videl in slišal sošolce, kako so večkrat delali kake opazke o katoliški cerkvi, je ta strup začel delovati tudi pri njem.

Father Frančišek je kmalu opazil veliko spremembo na svojem Charleyu. Mati ga ni več pustila toliko v cerkev, prenehal je tudi streči pri sv. maši. Opustil je sveto obhajilo, kar je zelo veselilo Jezernika in Jezernikovko. Ko ga je Father Frančišek nekolikokrat opomnil radi tega, začel se ga je še bolj ogibati. Hodil je sicer redno vsako nedeljo k sveti maši, toda to je bilo pa tudi vse, kar je storil. Pustil je tudi društvo.

Delo očeta in matere, ki je imelo namen uničiti "preveliko vernost" v dečku, je v nekoliko mesecih prineslo že bogate sadove, na njihju veliko veselje in na veliko žalost Fathra Frančiška, ki je imel pogosto solzne oči, ko je videl Charleya ali ko je mislil nanj.

(Dalje)

TVOJ NEDELJSKI TOVARIS.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TRIINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Povem ti, da ne pojdeš od onodod, dokler ne plačaš tudinajzadnjega vinarja. — Luk. 12. 59.

V današnjem evangeliju slišali smo jednega onih redkih dogodkov, da se je duša umrlega vrnila iz večnosti v telo. Bila je duša male deklice, Jajrove hčerke. Mnogokrat že mi je prišlo na misel: "Kaj pač je pripovedovala ta deklica, ki jo je Kristus vzbudil od mrtvih, o sodbi božji in o kraju, kamor je prišla." Kdo to vel! Iz večnosti se le redko odziva kak glas; toda kdor pazno posluša, sliši take glase pogosto s svojim srcem. Bližasenam mesec november, mesec vernih duš. Stopimo danes v duhu k vratom vic in poslušajmo glasove, ki prihajajo od tod. Ne zakrknite svojih src pred opomini, katere vam dajejo ti trpini v vicah.

* * *

Prvi opomin, ki ga slišimo iz vic, je: **Bojte se kazni božjih.** Zakaj? Zato ker je Bog nad vse pravičen, ki ne bo ostal dolžan niti za požirek vode, ki smo ga dali žejnemu, ki pa bo z vso ostrostjo kaznoval vsaki, i najmanjši greh.

Spomnite se na družino Lotovo. Zgodaj zjutraj je hitela vsa družina iz mesta Sodome, da bi ušla poginu. Hite, ker angelj jim je rekel: "Hitite, in nikar se ne ozirajte." Vse mesto je bilo v ognju, ljudje so hiteli na vse strani, grozno je bilo slišati glas umirajočih v ognjenih plamenih. In tu se je Lotova žena iz radovednosti ozrla nazaj. Mislil bi si kdo: Bog se vendar za tako malenkost ne bo brigal. A brigal se je in kaznoval Lotovo ženo v tem trenutku: Lotova žena je nagloma umr-

la! Prijatelji, tako mal prestopok, a pa tako huda kazen. Bog je nad vse pravičen. Pokažem vam drug zgled: Mojzesa, voditelja izraelskega naroda, osemdesetletnega starčka, svetega moža. Na potovanju skozi puščavo je prišel s svojim ljudstvom do kraja, kjer ni bilo vode. Bog mu je rekel: "Stopi k skali, in s svojo palico udari ob skalo in pritekla bo voda." Mojzes je ubogal, stopil k skali, v roki je držal svojo čudodelno palico, ljudstvo je z napetostjo pričakovalo, bo li pritekla voda — in tu se je oglasil v Mojzeso-rem srcu mal dvom: Kaj pa če voda ne bo pritekla? Javno je izrekel ta dvom pred ljudstvom: "Bode li mogoče iz skale pripeljati vodo?" In mesto enkrat, kakor mu je Bog ukazal, udaril je s palico dvakrat ob skalo. In pritekla je voda. Mislite, da je bila stvar končana? Ni bila. Gospod se je prikazal Mojzesu in mu rekel: "Ker si dvomil, ne pojdeš v obljubljeni dežel, v puščavi boš pustil svoje kosti." — Kako je jokal starček, kako je obžaloval svoj dvom, toda bilo je prepozno. Štirideset let je vodil ljudstvo po puščavi, od daleč je zrl na obljubljeni dežel, a v njo iti ni smel. Zakaj? Ker je dvomil o božji besedi, je bila to kazen za ta mali greh. Prijatelji! Vidite, da nikak greh ne ostane brez kazni?

Res, da te kazni za greh, ki bi jih morali trpeti po smrti, lahko poplačamo še za časa našega življenja. Zato nam kličejo duše iz vic: "**Delajte pokoro**, ne odlašajte je na večnost!" Koliko jih je, ki si mislijo: "A kaj, bom pa v vicah to prestal." Prijatelj, kdo ti pa jamči, da prideš v vice? Imaš to črno na belem od Boga? Ne veš li, kaj je rekel Kristus: "Povem vam, če se ne spokorite, bo-

te vsi poginili." "Vice niso za to, da bi se tam pokora še le pričela, ampak da se pokora v vicah konča.

Poglejte na bogatina v evangeliju. Ni bil to nikak hudodelec, ni nikogar ubil, nikomur zažgal, nikogar okradel, ako je bilo lepo vreme in se mu je ravno ljubilo, šel je na judovsko soboto v tempelj in tam molil. Kristus mu ne očita nikake posebne napake, le to, da ni dobro videl. Revez Lazar je ležal pred vratmi njegove palače; bogatin je hodil okoli, pa berača ni videl. To je bila jedna napaka. Druga napaka je bila, da se je oblačil v škrlat in imel dan za dnevom gostije, da je na svoje grehe pozabljal. Da bi se postil, to mu ni šlo v glavo, to je za reveže, ki nimajo kaj jesti. Da bi bil šel v tempelj, če je deževalo? Ne! Vsaj on Boga ne potrebuje. Da bi se bil spravil z Bogom, za to ni bilo časa, to je odlašal na pozneje. Živel je nespokorno, pa tudi nespokorno umrl. Kakoršno življenje, taka smrt. In kakor ta bogatin, tako žive ljudje še danes. V življenju se ni brigal za Boga, da, celo norčeval se je iz njega, iz sv. vere, iz cerkve, iz njenih služabnikov. V smrtnih oznanilih po listih pa čitamo, da je "mirno v Gospodu zaspal", da je bil "pokopan po katoliškem obredu," čitamo željo, "da naj mu bo lahka tuja zemlja"... Toda Kristus Gospod, ki mu je znano več, je rekel: "Umril je pa bogatin in je bil pokopan v peklo." (Zakaj? Zato ker ni imel usmiljenja in je živel nespokorno. Nespokornost v življenju ne pelje v vice, ampak v pekel. "Če se ne spokorite, boste vsi poginili.")

Spominjam se še berila, ki smo ga brali v ljudskih šolah v starem kraju. Oče je šel s sinom po silno zaprašeni cesti v mesto. Solnce je gro-

zno pripekalo. Na cesti je ležala podkev, a sin je šel mimo, ni se mu ljubilo, da bi se sklonil in jo pobral. Oče jo je pa pobral, v bližnji vasi prodal kovaču za par krajcerjev in kupil črešenj. Šla sta dalje. Sin je ves utrujen klepal za očetom. Na enkrat je zapazil na tleh, črešnjo, sklonil se po njo in jo snedel. Čez nekaj časa spustil je oče drugo črešnjo na tla, in tako jedno za drugo, kolikor jih je imel v žepu. Hlastno se je sklanjal sin in jih pobiral. In ko pobral zadnjo, rekel je oče: "Vidiš, sin, videl si podkov, pa ti je bilo pretežko, da bi se bil sklonil enkrat po podkev, tako pa si se priklonil nad petdesetkrat po črešnje."

Smešna primera, toda vi morda ne verjamete, koliko takih neumnežev tava po svetu. Eno samo angeljevo čiščenje bi ga oprostilo let in let trpljenja v vicah, toda človek ga ne moli. Za jedno samo sv. mašo, katera bi se človek lahko udeležil in ničesar pri tem ne zamudil, odpustil bi mu Bog leta in leta trpljenja v vicah; a človek za to sv. mašo nima časa! Sv. pismo nam pravi, da ugaša miloščina ogenj, a ne samo večni ogenj, marveč tudi ogenj v vicah. — Je postni dan, dan vzdržanja; ko bi si le malo pritrjal od raznih jedij, odpustil bi ti Bog mnogo trpljenja v vicah. Cerkev ti ponuja mnogokrat popolne odpustke, nič drugega ti ni potreba, kakor da se prikloniš—toda ti si misliš: Rajše trpim sto let v vicah, kakor da bi šel sedaj k spovedi in k obhajilu in tako prejel popolne odpustke.

Prijatelj moj, če si moder, pomisli: Ne bom čakal na pokoro po smrti, dokler sem živ, porabil bom vsako priložnost za molitev, da si bom skrajšal trpljenje v vicah. Hodil bom k sv. mašam, skazoval bom krščanska dela usmiljenja, da bom pogasil plamene ognja v vicah. Držal bom strogo post, da ne bom trpel žeje v vicah, porabil bom vsak čas za popolne odpustke, da bom z njimi poplačal svoj neizmerni dolg. Živeč tako ravnal boš po opominu, ki ga slišiš iz vic: "Delajte pokoro, da vam ne bo treba trpeti, kakor moramo

trpeti mi." Amen.

ŠTIRIINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Vstal je velik vihar na morju.
Mat. 8, 24.

Karkoli je pisano, je napisano v naše poučenje, pravi apostol Pavel o sv. pismu. In tako je vse, kar je Kristus storil, storil v naše poučenje. Čemu je pač Kristus pripustil tak silen vihar na morju, in se valovi zagrinjali ladijo, da so se učenci strahu tresli, da vsi poginejo? Zgodilo se je to v naše poučenje. Ladija, v kateri se je Kristus ob času viharja nahajal, je predpoda sv. katoliške cerkve. Kristus je v katoliški cerkvi: "Jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta." (Mat. 28, 20). Kristus je pričujoč v sv. cerkvi s Telesom in Krvjo v sv. Rešnjem Telesu; vidno ga zastopa rimski papež. In to njegovo cerkev pretresajo razni viharji, silni viharji, tako da se verniki le premnogokrat boje za njen obstanek. Toda ne obupajte, prijatelji! "Kaj se bojite, maloverni?" je rekel Kristus apostolom. "In ukazal je morju in vetrovom, in je nastala velika tišina." "Da, cerkve ne bo konec; za to bo Kristus Gospod skrbel.

Danes vas hočem opozoriti na razne viharje, ki divjajo proti katoliški cerkvi in vam dati navod, kako se je vam v teh viharjih obnašati.

* * *

Kako se obnašati v viharjih proti cerkvi? Ozrmo se na dogodek v današnjem evangeliju.

1. — **Molimo!** — "Gospod, reši nas, pogiblremo." Gospod ni grajal apostolov radi molitve, ko jim je rekel: "Kaj se bojite, maloverni?" Grajal pa je njihov strah, kakor da bi mogli s Kristusom poginiti. Ob viharjih proti cerkvi molimo tudi mi. Molimo, da bi nas Gospod rešil. "Reši nas," ne da bi poginili, ampak da bi se ne dali zapeljati od sovražnikov, da bi od vere ne odpadli. Tako so delali ob časih preganjanj prvi kristjani, zbirali so se k skupnim molitvam in prosili: Kyrie eleison, Gospod usmili se nas! Molili so za te,

ki so trpeli muke, molili za se, da bi jim dal Bog moč in silo. In tako delajmo tudi mi; ob koncu vsake sv. maše molimo: "O Bog, pribežališče naše in moč, glej na ljudstvo, ki k tebi vpije... in usliši milostno in dobrotno naše prošnje!"

Molimo za sovražnike, ki divjajo proti cerkvi, da bi jih Bog razsvetlil. To je lastnost resničnih Kristusovih učencev: "Molite za nje, ki vas preganjajo." (Mat. 5, 44.) Že v prvih bojih zoper cerkev je molil sv. Štefan za svoje sovražnike, in med temi, ki so ga kamenjali, je bil Savel, ki je postal pozneje Pavel, apostol narodov.

2.—**Ne bojmo se!** — "Kaj se bojite?" vprašal je Gospod. Ne bojmo se, da bo cerkve konec, Gospod bo skrbel za njo. Mnogo jih sicer odpade, toda kdor odpade, ni bil nikoli dober člen cerkve. Radi odpadnikov cerkev ne bo propadla. Ko je bil vihar na morju, ukazal je Gospod viharju in morju, in nastala je velika tišina — ladija plula je dalje, valovi so jo očistili prahu in blata. In tako je pri vsakem preganjanju cerkve. Gospod ne bo pripustil, da bi propadla — cerkev bo trajala do konca sveta. Preganjanje bo prenehalo, nastala bo tišina, v toliko večjem blišču se bo posvetila Cerkev očiščena vseh odpadnikov, ki so jo sramotili. Vzemimo na primer Lutera! Kako silno je bilo preganjanje cerkve. Tisoče in tisoče jih je odpadlo od vere; odpadali so knezi, odpadali podložni. Odpadali duhovniki—Luter bil je menih—, odpadali posvetni ljudje. Kdor ni hotel sprejeti nove vere, tega so preganjali. Že so mislili, da bo konec katoliške cerkve. A so se goljufali! Mnogo jih je odpadlo, a zmaga je bila konečno pri katoliški cerkvi! Naj vaš prijatelj, divjanje nasprotnikov ne ostraši! Kako so se trinogi posmehovali Kristu na križu, kako so se norčevali iz njega! "Ho, ha, v Boga je upal, naj ga sedaj osvobodijo!" so vpili pod križem. Bog pripusti včasih viharje na svojo cerkev, kakor je spal od viharju v ladiji; ko pa se bo zdel Gospodu primeren čas

ustavil bo divjanje in viharje proti cerkvi in veri.

3.—Kolikor silneje preganjanje, **toliko tesneje se oklenimo tega, ki vlada cerkev.** Je to Sveti Oče, so to naši škofje, so to naši duhovni! Gorje temu, kdor odpade od teh, padel je iz ladije Kristusove, poginil bo na veke.

Prijatelj, to ti je kratek navod, kako se obnašati ob viharjih proti sv. cerkvi. Potreben je nam ta nauk v današnjih časih, ko se vedno bolj in bolj razlega krik nasprotnikov: Proč od cerkve! Proč od duhovnov! Ne daj se goljufati in zaslepiti! Res da so velikanski viharji, toda Kristus je pri cerkvi in bo ostal pri nji

do konca sveta. Molimo za se, da nas bo Bog varoval, da ne poginemo; molimo za nasprotnike, da jih bo Bog razsvetil; ne bojmo se, da Kristus ne bo cerkve obvaroval — oklenimo se toliko tesneje vidnega poglavarja, sv. Očeta, oklenimo se toliko tesneje naših duhovnov! Amen.

Po njegovih sadovih ga boste spoznali.

H. B.

Veliko je taci, ki jim je košato drevo tretjega reda tista nerodovitna smokva, ki jo je Kristus preklel, ali pa kvečjemu kaka lesnika, ki se je še sršeni in ose najraje ognejo. Tudi jaz ne trdim, da je današnji tretji red drevo, ki se kar lomi žlahtnega sadu. O, je imel že bolj rodovitne letine, kakor je sedanja. Odločno pa odklanjam njega tako vničevavno obsodbo, ker je krivična. Kateri pameten sadjereječ presoja kakovost drevesa po nezrelem, piškavem zastalem sadu, ki pred časom odpada? Nihče. Vsak ga sodi po lepem, zdravem, dozorelem sadu, v katerem se zrcali vsa njegova plemenita moč in žlahtnost. Povejte mi, jeli po tem takem pravično soditi in obsoditi drevo tretjega reda v ogenj, ker se najde na njem in pod njim veliko zaostalih, črvivih, grintavih sadov? Gotovo ne! Po nezrelih, odpadlih sadovih pod drevesom hlastajo samo svinje. Človek pa pogleda, kaj je gori. Če vidi tudi gori same take sadove, potem gre šele brezbrizno mimo. Je mar drevo tretjega reda te vrste? Nikakor! Ni bilo in ni!

Ponavljam, imelo je že boljše letine, več zdravega, lepega, manj črvivega, piškavega sadu. Katero drevo rodi leto za letom enako, po kolkosti in kakovosti? Nobeno. Ne pravo, ne tako, kakor je tretji red in so druga društva in družbe. Vedno

in povsod je zdaj več, zdaj manj grintavega in piškavega vmes. Mej samimi dvanajsterimi apostoli Gospodovimi je bil eden tat in izdajca. Dolgo ga je ogrevalo samo večno solnce, a dozorel je na vrbi. Tudi eden izmej prvih Frančiškovih tovarišev se je zastonj grel na umbriskem solncu, a končal je kakor Judež. Vsi vemo, da je še več nezrelega po raznih družbah in društvih, mej "Orli," Marijino družbo, Kolumbovimi vitezi in drugimi, ki jim nikoli ni sijalo tako žarno solnce. Ali jih pa radi te delne gnilobe in piškavosti obsojamo, preziramo? Nikakor! Hvalimo jih, gojimo, ponosni smo nanje. Gotovo ne radi gnilih in piškavih sadov, ampak radi lepih žlahtnih, ki nam jih prinašajo v obilnem številu. Tretji red je pa tako zaničevan in zavržen. Zakaj? Ali zato, ker je tudi v njem precej nezrelega in gnilega? A kdo, ki pametno misli in sodi, bo od trimilijonske družbe, kakor je danes tretji red, pričakoval samo dozorelih sadov? Čem bolj polno je drevo, tem več odpade, ko začne sadje zdelavati in zoreti. Se pa mar v tretjem redu rodi, goji in koti sama gniloba. Li res nima pokazati nikakih žlahtnih sadov, ki bi pričali, da je česa plemenitejšega in žlahtnejšega zmožen, kakor da stare ženice z odpustki zaklada, s katerimi brišejo pred Bogom dolg za grehe svojega jezi-

ka. Pogledjmo malo v njegovo zgodovino, bomo videli!

Najžlahtnejši sad, ki ga more roditi kaka družba, kako društvo, je svetnik. Družba, društvo, ki je s svojim duhom vzgojilo svetnika, svetnico, je sijajno dokazalo, da ni lesnika, ampak plemenito, žlahtno drevo. Na lesnikij v najugodnejših letih zastonj iščete kakih debelih, žlahtnih jabolok. Pokażite mi pa društvo, družbo, ki je vzgojila že toliko svetniških sadov, kot jih je tretji red! Ko bi nam bil on dal samo sv. Elizabeto Turingijsko, bi ne potreboval nobenega zagovornika svoje žlahtnosti. Ta ljubka cvetka s krono, ki je zrastle, cvetela in duhtela sredi mrzle Nemčije in sredi viharjev vsakovrstnega trpljenja, ki so ji zarisali na čelo častni naslov "križana usmiljenost," je najlepši cvet in sad tretjega reda. Če bi bil vzgojil in rodil samo tega in takoj usahnil, bi mu bilo v zgodovini sv. cerkve zagovljeno častno spričevalo. Toda to je le en, res da najlepši, cvet iz pestrega šopka, ki ga je doslej povil tretji red in ga poklonil nevesti Kristusovi. Poduhajmo jih še par! Drug krasni cvet, tudi s krono, je sv. kralj Ludovik. Od kralja do svetnika je dolga in težavna pot, duh kraljevih dvorov in duh svetosti ste dve skrajni nasprotstvi. Če ju je duh tretjega reda vendar premostil in zravnal, je znamenje, kaka

plemenita moč mora biti v njem.

Kdo ne pozna sv. Vincenca Pavljanskega, tega aposteljna dejanske ljubezni, ki se ga tako nazorno značilno slika, kakor mater z otročičem v naročju, ali celo z dvema, v vsaki roki po enega, kakor da bi imel na vsaki strani srce? Pa kaj je imel ta s tretjim redom opraviti? V njegovo šolo ljubezni je kot vnet tretjerednik hodil. Tu pri serafinskem Frančišku se je učil in izučil za velika dela ljubezni, katerih je njegovo poznejše življenje tako polno. Isto velja o sv. Frančišku Paveljskem, ustanovitelju reda "Najmanjših," o sv. Angeli Merici, ustanoviteljici reda Marijinega obiskanja, o bl. Jožefu Cottolengo, ustanovitelju moške in ženske kongregacije za bolniško strežbo, o bl. Magdaleni Postel, ustanoviteljici kongregacije "krščanskih šol usmiljenja," o častitljivem Vincencu Palotti, ustanovitelju misijonske kongregacije Palotincev, o bl. Janezu Don Bosco, ustanovitelju Salezijancev. Vsi ti so bili otroci sv. Frančiška. On je njih oče in stari oče njih duhovnih otrok. Po vseh polje njegov serafinski duh, ki so se ga njih očetje nasrkali v njegovem tretjem redu in tudi njim vdihnili, da oživljajo z njim milijone, mej katerimi delujejo. — To bi bile le nekatere cvetke iz svetniškega šopka, ki ga je tretji red pripel na prsa Kristusovi nevesti. Vseh nam ni mogoče posebej v roko vzeti, in se naslanjati ob njih vonju, ker jih je okrog dve sto, deloma takih, ki že krase altarje, deloma takih, ki jih še bodo, ali so vsaj tega vredni.

Morda se me bo pa kdo otresel z ugovorom, da so te nedvomno lepe cvetke iz dobe cvetja in sadu tretjega reda, ki je pa danes že nerodovito, usehlo drevo. Prijatelj, počasi, počasi! Tretji red je rodil take sinove in hčere, ko je imel že starost patrijarhov. Bl. Jožef Cottolengo je umrl l. 1842, bl. Magdalena Postel u. l. 1846, častitljivi Vincenc Palotti u. l. 1850, bl. Don Bosco u. l. 1888. In če hočeš, ti jih navedem še nekaj: bl. Janez Vianey, župnik arski u. l. 1872, Gothard Ferrini, zname-

niti italijanski vseučiliški profesor prava, katerega proglašenje za blaženega je v teku, u. l. 1902, nadalje čudežno obdarjene duše: Marija Moerl, umrla l. 1868, naša Magdalena (Magdalena Gornik) u. l. 1880, Pavla Reihard, u. l. 1908, Gemma Galgani u. l. 1900 ter legijon drugih.

Kdo pa more prešteti vse tiste tihe junake in junakinje, ki so skrite kot vijolica v meji, cvele, in duhtele v vrtu tretjega reda ter razveseljemale bližnjo svojo okolico, dokler jih ni ob splošni žalosti vseh, ki so jih poznali, Gospod presadil v rajske vrtove. Zgodovina jih ne omenja. K večjemu kaka tretjeredniška kronika. Največ bi vedeli povedati o njih kaki reveži, ki so izgubili z njimi svoje dobrotnike in dobrotnice, ter voditelji posameznih skupščin, katerih dika so bili. Z njimi gre navadno tudi njih spomin v grob.

Ali ni bila taka skrita junakinja tretjerednica, o kateri poroča bavarski kapucin P. Lavrencij v svoji knjižici: Kaj naj počnem s tretjim redom? V neki znani mi župniji, tako piše, je nenadoma smrt družini iztrgala mlado mater. Kdo naj otrokom vsaj za silo nadomesti mater in družini gospodinjo? Tretjerednica, ki je bila ravno na tem, da popusti delo Marte in si z Marijo izvoli najboljši del tihega premišljevalnega življenja, ki si ga je že dolgo želela, je na prošnjo svojega redovnega voditelja žrtvovala ta svoj poklic in postala Marta tej bridko prizadeti družini. Lepo je gospodinjala možu vdovcu in bila otrokom kakor mati. Njih lastna mati bi jih morda ne bila tako lepo v strahu božjem vzgajala.

Ali ni bila enaka tiha junakinja tretjerednica Amalija Gram, o kateri se je ob njenem grobu izrazil prelat Dr. Werthmann: "Kakor se je ob smrti sv. Frančiška a Hieronymo reklo, da bi bilo treba dvanajst duhovnikov, ako bi se ga hotelo nadomestiti, tako bi se tudi o ranjki Amaliji lahko reklo, da bi bilo treba dvanajst devic za ta dela, ki bi jih ona opravljala." Kot predsednica

dekliške družbe in društva za cerkveno opravo, je celih pet in dvajset let delala kot apostelj. Bila je soustanoviteljica "katoliškega instituta," organizirala je gradbeni odbor za zidanje cerkve presv. Srca Jezusovega v Freiburg-Stuehlinger; kar je še manjkalo je velikodušno dodala iz svojega, namreč 300.000 nemških mark. Koliko njenega premoženja se je neslišano in nevidno raztočilo v roke vbogih, ve sam Bog. Mej njenimi pisanimi življenjskimi pravili je tudi tole: "Obiskavanje vbogih in bolnih naj ne bo le moja sladka naloga, ampak tudi prijetna zabava in naj bo združena z vso mogočo dejansko pomočjo. Prijazna in postrežljiva hočem biti nasproti vsem vbogim, ker so živi udje mojega Zveličarja, ki ga ljubim čez vse."

In tretjerednica Matilda Grossmann, umrla 1918 v Wiesbadnu? Štiri in dvajsetim letom je stopila v tretji red. Odtlej je posvetila vse svoje življenje in moči bogoljubju in dobrotelju. Za zidavo cerkve presv. Trojice v domačem mestu je darovala četrto milijona nemških mark. Koliko njenih tisočev je šlo za razne druge dobre namene! Kjer je bilo za dobro stvar treba kaj v žep seči, je bila zraven. Pa ne samo z denarjem, tudi s Frančiškovim srcem, polnim sočutne ljubezni, je hodila okrog raznih trpinov.

Ali tretjerednica Elizabeta baronica Biegelleben, umrla 1911? Nemško glasilo dobrotelja "Karitas" ji je ob smrti dalo tole spričevalo: "Bogate darove, s katerimi jo je Bog obdaril, je vse zopet njemu darovala. Njeno srce in njene roke so bile vedno odprte raznim številnim vbogim, njena sredstva so jim bila vsegdar na razpolago. Z neutrudljivo ljubeznijo jih ni čakala, da bi potrkali na njena vrata, ampak jih je sama iskala." Bila je predsednica Elizabetinega društva, poklicala je v življenje društvo za varstvo deklet. Društvu služkinj je dala dom. Zavzela se je za zapuščene otroke, za nevarnosti izpostavljene in že padle dekleta. Njeno zadnje dobro

delo je bilo vstanovitev otroškega zavetišča. Kratko: bila je Elizabeta v drugi izdaji.

Ali ni bil te vrste tihi junak tretjerednik-ректор Weekber, umrl 1917 v Frankfurtu? Bil je duša vsega dobrodelja v tem mestu. Vincencijeve konference so bile njegove ljubljenske. Nad pet in dvajset let je bil njih krajevni vodja, sedemnajst let pa škofijski. In to ne samo po imenu ali po časti, ampak pred vsem po delu. Kar mu je ostalo časa od stanovskih šolskih dolžnosti, ga je dobrodelju posvetil.

In tretjerednik Peter Bachmanu, umrl istega leta 1917 v Strassburgu? Turingijsko "Farnötskanskoglasilo" mu daje sledeče spričevalo: "Vzor, po katerem mora tretjerednik hrepeneti in ga more tudi doseči, je on krasno uresničil. Njegovo življenje in delovanje je bilo živ program tretjeredniškega stremljenja naših dni. V plodovitih tleh serafinskega duha je koreninil njegov apostolat ljubezni, zato je rodil tako bogate sadove skozi dolga leta." Bil je deloma vstanovnik, deloma pravi, deloma častni, povsod kot mravlja delavni član cele vrste katoliških društev. Njegov ljubljencek je bilo počitniško zavetišče za otroke, ki ga je vstanovil in vzdrževal.

Le nekaj teh tihih in skritih junakov in junakinj najnovejšega časa, ki so jih naši nemški sobratje rešili pozabe, sem poklical za pričo, da tretji red nikakor še ni suho drevo, ne na Nemškem ne drugod. Ko bi se obrnil na naše slovenske voditelje tretjega reda v staro domovino, naj mi pošljejo tozadevnih podatkov, sem prepričan, da bi ne bili v zadregi. Sam, dasi nisem star in nisem bil nikoli voditelj tretjega reda, sem poznal in poznam več takih zlatih tretjeredniških duš obojega spola. Prepričan sem tudi, da je marsikateremu, ki včasih krepko udriha čez tercijalke," tretjerednica desna roka

v župniji, pri cerkvenem in socialnem delu — za "Bog plačaj."

Prijatelj, v katerega srcu zavzema tretji red zadnje mesto, mej vsemi društvi, že iz teh skromnih podatkov lahko spoznaš, da mu delaš veliko krivico, ako misliš in govoriš, da nima več življenske moči v sebi! Kdaj si še na suhi jablani ali hruški videl take žlahtne sadove? Res udje tretjega reda niso mej tistimi, ki bi bili povsod s teboj in za teboj, samo pri altarju ne. To so nevarni pomagači. Danes oblajajo na tvoje povelje druge, jutri znajo tebe. Tvoj, na katerega se moreš zanesiti, je tisti, ki gre s teboj k altarju. Taki so udje tretjega reda. Če hočeš videti fotografijo tacega, daga boš spoznal, jo dobiš pri znamenitem škofu Kepplerju. Takole izgleda: "Mnogo vernih išče in najde v tretjem redu sredstva, da sredi našega tako zelo na zunaj težkega dela, notranjega zasidranja v Bogu ne zgube. Najprej skrbe za se, zato se pa potem s tem večjim blagoslovom obrnejo k drugim. S tem kažejo, da so spoznali, da ponižni red sv. Frančiška spričo modernih društev in njih razpredenem karitativnem in socialnem delu nikakor ni nepotreben, ampak daje posameznemu tisto notranjo ustaljenost, ki je tako potrebna vsakemu, ki se hoče z Marto mnogo prizadevati." Da, taki so udje tretjega reda, Marija in Marta v eni osebi, kakor njih oče Frančišek. Njih delo ni kričeče, a je zato tem bolj blagoslovljeno, ker v ljubezni storjeno.

Sicer pa, prijatelj, ko bi bilo košato drevo tretjega reda res tako suho in prazno sadov, meniš li, da bi hodilo toliko in takih mož pod njega sence in sladkega sadu iskat, kakor jih najdemo pod njim do današnjih dni? Pod suho drevo hodijo samo norci in pijanci sence in sadu iskat. Mej te pa vendar ne boš prišteval mož svetovne slave kakor so n. pr. Kolumb, Galvani, Branly, Tom.

Mor, Garcia Moreno, Dante, Cervantes, Calderson, Raffael, Michelangelo, Murillo, Palestrina, pl. Deshwanden, umrl 1881, pl. Liszt, u. 1886, Lud. Seitz, u. 1908, grof pl. Hompesch, u. 1909, Tinel, u. 1912, vojvoda norfolški, u. 1917, Dr. A. Grober, u. 1919, Ruys de Beerenbrouck, sedanji holandski minister-ski predsednik in toliko drugih, ki so se senčili pod vejnatim drevesom tretjega reda in naslajali ob njegovih sočnatih sadovih.

In višji ter najvišji cerkveni knezi? Ali misliš, da bi nje našel pod njim, če bi več ne zelenelo, cvelo in rodilo? Že zdavnaj bi bili rekli: Posekaj ga, čemu še prostor jemlje! Toda ne! Nasprotno! Doli do Benedikta XV. ga papeži, da ne omenjam škofov, priporočajo in vabijo v njegovo blagodejno senco. Nič manj kot sto deset papežkih pisem in dva cerkvena zbora, lijonski 1309. in lateranski 1512. mu dajejo častno spričevalo. Katero drugo društvo ima toliko častnih diplom in priznanj z najvišjega mesta? Da bi se ljudstvo raje odzvalo njih vabilu, so mu šli z zgledom naprej. Cela vrsta njih, zadnji kar po vrsti vsi, so s ponosom povdarjali sinovom sv. Frančiška, da tudi oni spadajo v njih bratski krog. Koliko društev imapaže za svoje člane? Ko je pred leti Pij X. pristopil k ingolstadski mašni družbi, mi je njen takratni vodja s ponosom dejal, da ima edina ta družba papeža za člana. Zdaj ga nima več, tretji red pa še, imel ga je pred njo, ima ga za njo. Ne, poklicani vrtnarji Gospodovi bi ne negovali s toliko ljubeznijo suhega drevesa, ampak bi naredili prostor drugemu. Ker pa pričakujejo od njega še obilnih sadov, je znamenje, da je še zadosti življenskega soka v njem, kar pričajo njegovi lepo dozoreli in zo-reči sadovi.

Da, da: Po njegovih sadovi ga boste spoznali!

Z MOJIH POTOV V AMERIKO.

Rev. Hugo Bren.

(Dalje.)

Popoldne okrog pete ure so začeli polagoma odvezovati debele vrvi. Ladija je jela postajati nekam nervozna kakor pes, ko vidi, da se gospodar odpravlja od doma in ne ve, kako bi se mu prikupil, da ga ne bi pustil doma. Malo pred šesto so začeli tudi dohodne mostove trgati iz njenega objema. Zamolkel, nekam hripavi signal, ladijina prsa so začela globoko dihati, da so ji rebra hreščala, stotine belih robcev je zaplapolalo v zadnji pozdrav in predno smo se dobro zavedli, se ni bilo mogoče več skesati, bili smo že par metrov od obrežja.

Po mestu je zagorelo tisoče lučic. Rejena ponočnjakinja je v spremstvu milijonov svetlih zvezd nastopila svoj nebesni pohod. Sestreso in tonirale tisto znano romarsko, ki se vedno končava z "Ave, ave Maria!" Ves katoliški krov je pritisnil zraven in najbrže kljub premagovanju tudi kak protestant. Saj je pa tudi tako mogočno donela v mesečno noč, da se je gotovo sami Morski Zvezdi in njenim angeljcem, ki so kukali dolí na nas, dobro zdelo. Res bajen, nepozaben večer! Še enkrat se mi je duša iztrgala in pohitela na svete kraje: Einsiedeln, Brezje, kjer sem nekdanj v morju lučic poslušal to mogočno pesem, ki človeka v večernem mraku kar elektrizira.

Kakor slavček še-le pozno v noč poišče seč, da se okrepi za drugi večer, tako nam je pesem zamrla še-le, ko so havrske lučice v daljavi druga za drugo žatinsile oči in se zagrnilo v temo. In še potem smo strmeli v morske valove, ki so v lahmem "pianissimo" nadaljevali naše speve. Gotovo jim je to prvo noč marsikdo, ki se je že na suhem tre-

sel pred njih "fortissimo," naročil in jih prosil, naj tudi nadalje tako verno in mirno poslušajo naše petje in je spremljajo s svojim lahnm šumenjem.

Navadno človek na tuji postelji, če je tudi truden, lovi spanje in spanje njega. Če se prav vjameta, prvo noč se redko kaj prida sprijaznita. Jaz nisem kakšen polh za spanje, a to noč sva se hitro našla in sprijaznila. Morda je pesem uspa-vanka, ki jo je pelo morje in nas zraven neutrudno nalahno zibalo, tako blagodejno vplivalo na živce, morda sorodni spomini na materni "aja tutu," ki ga je nekdanj pela ob moji zibelki. Sicer sem se včasih prebudil, ko je ali ladija močnejše zahreščala, ali je pa Italijan nad menoj s težavo, kar je pričal globok vzdih, prevalil svojo težo na drugo stran, a sem se kmalu zopet zgubil...

Drugo jutro sem bil menda prvi na nogah. Ker salon še ni bil pospravljen in pripravljen za maševanje, sem šel na krov. Hladno jesensko jutro je sicer bilo, a pljuča so ga bila vesela, kot majniškega na suhem. Dobra bratska duša me je hotela pred odhodom pregovoriti, naj ostanem doma, češ da bolehen kakor sem, ne bom prestal morske vožnje, ampak me bodo dejali na "dilco" in ribam poslali za zajutrek, ker kosilo bi bilo preslabo. E, brate, jaz bi tudi tebi privoščil malo morskkega zraka, ker vem, da si ga potreben in bi te poživil, kakor je mene.

Po opravljenih duhovskih molitvah, ki so jih valovi z menoj šepetali, sem šel v salon, kjer so bile sestre že zbrane in še nekaj družih. Tam sem bil pri eni sv. maši, drugo

sem maševal sam, pri tretji sem pa stregel. Morje je bilo tako mirno, da ni bilo treba imeti keliha pritrjenega. Malo nerodno se je vse eno obračati, ker človeku tudi pri mirni vožnji nekako manjka tal pod nogami. No, pa že gre, če tudi malo bolj "pijano."

Po zajtreku grem zopet na krov. Dasi jih je bila večina že gori, ni bilo pravega življenja. Vse je bilo nekam preplašeno. To se mi je čudno zdelo. Saj vendar se ne pripravljajo že za "urha."

"Ali vidite?" mi pravi neki mož, ki je opazil moje začudenje.

"Kaj?"

"Niste nič slišali ponoči?"

"Nič takega, da bi bilo treba rešilne čolne odvezovati."

"Eksplodizijo smo imeli. Štirje mornarji so mrtvi, nekaj drugih se bori s smrtjo. En stroj ne deluje več, zato tako počasi vozimo. Nevarnost je, da odpovesta še druga dva, na kar se bomo morali poslužiti zadnjega sredstva — jader. Sreča v nesreči je bila, da eksplozija ni učinkovala na zunaj, ker bi bila ladji treh preparala."

Potem sem razumel pobitost potnikov. Ladjino poveljstvo jo je s tem, da ni dalo uradnega pojasnila, kako in kaj, še povečalo. Nihče ni prav vedel, kaj bo. Eni so rekli, da pride druga ladja, ki so jo brezžično poklicali, da nas prevzame. Drugi so vedeli povedati, da gremo nazaj proti Havru, tretji so zopet dejali, da plovem proti najbližnji vojni luki Cherbourg v popravilo, kar se je slednjič potrdilo. Počasi smo se vlekli naprej, kakor ranjenec do obvezovališča. Pri normalni vožnji bi morali biti v dobrih dveh urah tam. A pretekli sti dve, nobenega sledu

o kakem pristanišču, drugi dve, tu-
di nič, tretji dve, še nič. Po kakih
desetih urah smo šele zagledali v
pristanišču

Nič prijetna ni bila ta vožnja, že
radi tega ne, ker smo vedeli, da ne
gremo proti cilju, ampak precej v
stran. Pa tudi odvezani rešilni čolni
nam niso bili v tolažbo. Pridno smo
prebirali po kabinah nabita navodila,
katerega rešilnega čolna se ima v
slučaju nevarnosti vsaka kabina po-
služiti in po katerih stopnjicah ima
priti do njega. Mej tem je število
mrtvih žrtev eksplozije naraščalo.
Kako malo katolicizma je še na fran-
coskih ladjah, še vidi iz tega, ker
nas duhovnikov ni nihče obvestil o
nesreči. Še le zjutraj pozno, ko se
je raznesla žalostna novica, je eden
hitel s sv. oljem k težko ranjenim.
Vsega skupaj jih je menda umrlo
devet. Za enega družinskega očeta,
ki je baje z lastnim življenjem pre-
prečil še večje nesreče, je bila drugi
dan zbirka. Okoli 2000 frankov se
je nabralo. Jaz sem za žrtve maše-
val. Pokopali jih nismo po morsko,
ampak smo jih peljali v Cherbourg.
Tam so nam že prišle nasproti dru-
ge ladjice, ker je bilo pristanišče
brezžično obveščeno o nesreči. Ena
je prevzela mrtve, druga je pripelja-
la razne mentorje, ostale pa živi-
la, ker se nam je vožnja za dva dni
zavlekla.

Da nam ni bilo preveč dolg čas,
ker nismo smeli na suho, je prista-
niško vojno poveljstvo poskrbelo za
zabavo. Hidroplani, povodna letala
so zdaj pridno krožila nad nami,
zdaj zopet spretno manevrirala po
morski gladini. To je bilo za marsi-
katerega izmed nas, ki smo to veli-
kansko ribo, ki zna tudi po zraku
plavati, le iz vojnih poročil poznali,
nekaj zanimivega. V začetku so go-
tovo tudi druge prave ribe začudeno
gledale v zrak, to svojo napredno

sovrstnico, ki se zna vzdigniti viso-
ko v zrak in tam še mirnejše plove
kot po vodi. Gotovo so jo za
governice proglasile, ki brez me-
njave bodo na laki Klek. Po
mojem mnenju naj bi raje povodno
letalo spopolnili za prekomorsko vo-
šnjo, kakor pa kake izključno zra-
čne ladje. Malo bolj počasi bi res
šlo, a tudi bolj sigurno. Kdor vi-
soko leta nizko pade, velja tudi tu.
Ali ne bi bilo zanimivo s kakim po-
in nadvodnikom potovati čez o-
cean? Kadar bi morje kaj pičilo in
bi se začelo od same jeze peniti, pa
bi mu nadvodnik pokazal "figo" in
potniki bi z velikim užitkom opazo-
vali njegovo onemoglo jezo.

Še le v torek popoldne t. j. 26. ok-
tobra smo odpluli nazaj proti kra-
ju, kjer smo zavili v stran.

Nadalini dnevi niso bili tako leni.
Par pustih, meglenih, jesenskih je
bilo vmes a brez kakih pravih vi-
harjev. Toliko nas je pa že gugalo,
da na "urha" nismo pozabili. Ne,
jaz ga nisem klical, dasi bi ga bil
rad. Francoska kuhinja mi že od
nekdaj ni prijala. Tudi to pot se ji
je želodec uprl, da sem dva dni bolj
preležaval. Enako se je moi tova-
riš "igrec" en čas bolj kislo držal
in mi je delal družbo. Marsikate-
mu drugemu se je pa precej obra-
čalo. Tudi šester par dni ni bilo na
spregled.

Jaz sem "urhov" vprašanje prej
precej dobro preštudiral in se z vsem
oborožil, kar pravijo, da je dobro
zoper njega. Pa menda so vsa ta
sredstva bolj dvomliive vrednosti.
Po mojem mnenju je še naivpešne-
je zdraviho, močna volja, ki domišlji-
ji ne pusti do besede. Moško, ka-
ko da bi bila cela ladja njegova, mo-
ra človek stopati mej stokaočimi in
bruhaočimi, vedno v trdnem pre-
pričanju: Če vsi drugi, jaz ne bom
in nočem! Kakor hitro se kdo ne-
kako uda, češ, zdaj pridem pa jaz na

vrsto, je po njem. Spočetka sem mi-
slil, kako reveži bodo otroci, kak jok
bo. A sem spoznal, da so se otroci
še negotovih korakov najbolje dr-
žali. Menim, da samo za to, ker je
pri njih vse še bolj na "hopsasa," ka-
kor na ladji, česar smo se pa mi sta-
rejši razun pijancev že odvadili. En
italijanski fantiček je bil ves čas po-
sebnost dobre volje. Vse nas je s svo-
jim šegavim obnašanjem zabaval.

Med potjo sem se seznanil z več
italijanskimi izseljeniki, ki so se bo-
jevali na soški fronti. Oni so mi pri-
povedovali o svojih doživljajih in o
obupnem razpoloženju čet, kinisomo-
gle po dvanajstih ofenzivah nikamor
naprei, dasi so upali v prvih dneh
zasedi Trst in Gorico. Jaz sem jim
pa pravil, kako sem na Brezjah z
zanimanjem gledal nemško armado,
ki je šla tam skozi na Kobarid, kjer
jih je tako uničevalno porazila.
Prav nič se jim ni sanjalo, da se
jim bo treba na soški fronti z Nem-
ci spoprijeti. Saj so jih pa ti tudi po-
šteno za nos potegnili. Naj prej so
se pojavili na tirolski fronti. Ko so
Italijani svoje glavne sile vrgli tja
in čakali kdaj bomo začeli strašno
komando, prišel je tisti usodni dan,
ko so nam začela okna šklepetati od
bombardiranja a vedno bolj zamol-
klo je bobnelo, znamenje, da je so-
vražnik vržen in da beži. Prišla so
prva poročila o zmagi, ki je postaja-
la vsako uro silajnejša. V par dne-
vih so se začeli valiti po cesti, ko-
der je komaj odmarširal zadnji od-
delek Nemcev, tisoči italijanskih
ujetnikov z jeklenimi čeladami na
glavi, sestradanih, deloma raztrga-
nih in umazanih od blata strelnih
jarkov. Ljudstvo je stalo ob njivah,
kjer je bilo še kaj repe in korenja,
da ju varuje. Kljub temu in kljub
streljanju spremljajoče straže sta bi-
la pa precej zredčena. S tolikom te-
kom so jedli sestradani reveži to ko-
renje, repo in zaostale zelnate šture,
kakor doma makarone.

Iz katoliškega in nekato- toliškega sveta.

VELIKA BESEDA SVETEGA OČETA

Bliža se konferenca, katero je sklical predsednik Harding, ko se bodo narodi po svojih zastopnikih sešli v Washingtonu, da se posvetujejo, kako bi se omejilo oboroževanje narodov, ki stane toliko—velikansko breme davkoplačevalcem vsega sveta. Narod stoji nasproti narodu kakor dve divji zveri, ki si stojita nasproti kakor dve strašni pošasti in si brusita svoje kremplje in samo čakata, kedaj bode najugodnejši čas, da se sprotimeta in se uničita.

Da to razmerje v človeški družbi ni zdravo, ni človeško, kedo tega ne vidi?

Sedaj ko se pripravlja ta svetovna konferenca, oglasil se je sveti oče, knez in oznanjevalec Kristovega miru in bratstva in dal podlago, na kateri edino bi se dalo doseči popolno razoroženje: "Dokler bodo razni kralji in vladarji ali male skupine mož, ki predstavljajo vladno kakega naroda, smeli sami s silo nabirati svoje podložnike za vojaško službo in jih oboroževati drugega proti drugemu — nikdar ne bo miru na svetu in nikdar ne bo mogoče doseči popolnega razoroženja." Kedo ne vidi, kako umestne besede!

Sedemstoletnica sv. Dominika. Papež so v posebni okrožnici ob priliki 700 letnice sv. Dominika proslavljali delo sv. Dominika in njegovega reda zlasti v boju zoper krivoverstvo in priporočali pobožnost sv. roznjega venca.

TRIJE NOVI SKOFJE V AMERIKI.

Sv. oče je imenoval tri nove škofe za Ameriko in sicer so bili imenovani: **Rt. Rev. Msgr. John J. Dunn**, kancler New Yorkske nadškofije, za pomožnega škofa nadškofa Hayes. **Rt. Rev. George J. Carviana**, tajnik kardinala Dougherty iz Philadelphije za škofa v Porto Ricco. **Rt. Rev. Msgr. Mihael J. Crane**, generalni vikar Philadelphske nadškofije za pomožnega škofa kardinalu Dougherty.

KRASNE BESEDE ŠKOFA SCHREMBSA.

Pri inštalaciji je rekel novi Clevelandski škof tudi te besede: "Danes je ves svet v revoluciji. Cel svet se upira veri, ker misli, da je vera nasprotna svobodi. Svet pa hoče biti prost in svoboden. Proti nebu kriči: "Ne bom ti služil."

"In vendar pri vsem tem je suženi, suženi toda ne postavi božji in čednosti, ampak postavi počutnosti in živalskih strasti, suženj svoje lastne moralne po-

kvarjenosti.

Ketere meje pa postavlja božja oblast človeku? Po mojem mnenju ne postavlja nobenih drugih meja, kakor meja božjih resnic, s katerimi se človek ne sme igrati in katerih človek ne sme in ne more vreči od sebe, kadar bi se mu zljubilo. Katere meje postavlja vera? Nobenih drugih kakor, da pravi oblastnikom, da se morajo pri vladanju držati mej pravičnosti in usmiljenja. Onim, ki imajo oblast v rokah prepoveduje despotizem. Državljanom postavlja samo meje, da jim ukazuje pokorščino in podložnost pravičnim postavam in vsem, da morajo spoštovati pravice drug drugega in da so pripravljene spolnovati dolžnosti do svojega sočloveka.

"Iz celega srca pozdravljam vas vse danes in vas blagoslavljam. Želim, da bi ta moj glas šel do zadnje meje te škofije, do zadnjega deteta, da bi vsi čuli, da jih blagoslavljam.

VAŽNA ZBOROVANJA.

19. septembra zbrali so se zopet naši ameriški nadškofje in škofje na svojo letno konvencijo National Catholic Welfare Council v Washingtonu, da sprejmejo od raznih pododborov poročila, kaj se je vse storilo med letom in kako se je gospođarilo. Objednem pa da naredi načrte za delovanje prihodnjega leta ter jim odkažejo delokroge vsakemu pododboru, kako naj vodi delo, katero so tako lepo začeli.

Drugi teden bo pa takoj zborovanje obeh največjih katoliških organizacij. Organizacije katoliških lajkov in potem katoliškega ženstva.

Tudi tukaj se bodo določila važna določila za prihodnje leto.

Kako lepo se sliši, ko beremo poročila teh organizacij, koliko delajo in koliko so že dosegli vspehov. Narod, ki ima tako zavedne in navdušene može, ki ima tako navdušene in socialno zavedne škofe voditelje, kakor jih imamo mi, ameriški katoliki, tak narod naj se ne boji za svojo prihodnost. Mi lahko gledamo s zaupanjem v prihodnost.

Kar nas Slovenci lahko boli je samo to, da mi Slovenci tako malo pomagamo pri vsem tem delu. Naši veliki možje so toliko storili za katolicizem v Ameriki, so postavljali fundament tej veličastni stavbi, kateri se čudi cel svet. Mi njih nasledniki pa...?

Well, ker mi katoliški Slovenci nečemo pomagati pri zidalnem delu, so 'pa naši rdečkarji toliko pridnejši pri podi-

ranju tega, kar so ti možje pomagali sezidati...

Aurora, Minn. — Obljubila sem se zahvaliti v listu "Ave Maria" Materi božji za večkratno uslišano prošnjo za zdravje. Toraj tisočera zahvala Mariji in Presv. Srcu Jezusovemu za zdravje.

Antonia Gorenc.

Calumet, Mich. — Javno se zahvalim nebeški Kraljici za uslišano prošnjo ozdravljenja mojega sina, ki ni dva tedna nič slišal in na Marjimo priprošnjo je spet ozdravel. Ona je v resnici Mati nas zemskih sirot. K nji se obrnimo in homo uslišani.

Mrs. Johana Kastelic.

Forest City, Pa. — Javno se zahvaljujem Mariji za zdravje in pošiljam dar \$1.00.

Fanny Petrič.

Canonsburg, Pa. — Javno se zahvalim Materi božji in presv. Srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo in se priporočam še za naprej za zdravje.

A. S.

ZA NOVO ŠTIFTO PRI RIBNICI SO DAROVALI ZA TABERNAKELJ:

Mrs. Anna Terlep	\$ 3.00
Mrs. Julija Markovitz	2.00
Mrs. Maria Kruschitz	1.00
Mrs. Helena Kocman	1.00
Mrs. Uršula Zortz	1.00
Mrs. Kati Skrbinc50
Mrs. Julija Pirnat50
Mr. Joe Kreuz	1.00
Mrs. Johanna Kastelic	1.00
Mrs. Terezija Stefanich	1.00
Mr. John Culjan50
Mr. (sin)25
Mr. Jožef Skraba50
Mr. George Kokalj50
Mrs. Maria Topovšek25
Mr. Vincencij Maček25
Mrs. Jera Hribernik25

Za slikanje Marijine cerkve:

Mr. John Culjan50
Mrs. (hči)25
Mr. Jožef Skraba50
Mrs. Marija Topovšek25
Mrs. Jera Hribernik25
Mr. Georg Kokalj50
Mr. Vincencij Maček25
Mrs. Terezija Stefanich	1.00

Bog stotero poplačaj! Kdor želi kaj darovati, naj pošlje na naslov:

Rev. Benvenut Winkler,
1849 W. 22 St., Chicago, Ill.

Telephone: Canal 1614

VSTANOVLJENO 1888.

A. M. KAPSA

Slovincem priporočam svojo trgovino z železnino.

Poštено blago — zmerne cene.

40-30-2004 Blue Island Ave., Cor. 20th St. Chicago, Ill

Pridite in prepričajte se!

ZA NOTARSKA DELA

kakor prošnje za dobiti svoje sorodnike v Ameriko, razne kupne pogodbe, pooblastila, zaprisežene izjave in druge enake listine, se obrnite vedno na svoja rojaka in boste NAJBOLJE postreženi.

Tudi preiskujeva lastninsko pravico zemljišč tu in v domovini. Posredujeva tudi v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini, izdelujeva prevode na angleški jezik in obratno, tolmačiva na sodnih in dajeva vsakovrstne navodila. Cene za delo nizke, informacije zastonj!

Pisma naslavlajte:

J. JERICH & M. ZELEZNIKAR

(SLOVENSKA NOTARJA)

v uradu "Edinost"

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SEIZ BROTHERS

Priporoča vsem slovenskim duhovnikom svojo veliko izbirko nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščin, kipov, podob, svetinjic i. t. d.

Priporoča se tudi vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

21 Barkley Street, New York.

Telefon: 5985 Barclay.

Katoliški Slovenci zavedajte se svoje dolžnosti in podpisajte!

"KATOL. ČASOPISJE."

ZA VSE LJUDI IN ZA VSE SLUČAJE.

Gotovo je, da imam največje prodajalne in najbolj založene z različnim blagom za slovenske gospodinje in gospodarje, pa tudi za ženine in neveste, ker imam fino pohištve in druge potrebne reči.

PRVE SO GOSPODINJE, katere dobijo pri meni najboljše peči, preproge, linoleum, posodo, vozičke, zibe, blazine, omare in drugo.

GOSPODARJI VEDO, da imam raznih barv, železja, ključavnic, cevi za plin, stekla, korita in drugo vedno v zalogi.

NOČ IN DAN pa imam otvorjen pogrebni zavod z "AMBULANCAMI". — Trije ambulančni in bolniški avtomobili so vedno na razpolago, za vsaki čas, za vsako nesrdo ali bolezen.

Največji pogrebni zavod, v katerem izvršujemo vsa dela v vso zadovoljnost naroda.

Oba telefona noč in dan:

Bell: Rosedale 1881.

G. W. Princeton 1381.

Anton Grdina, Trgovec in pogrebnik
1053 E. 62nd St., Cleveland, O.

S slabim želodcem ni vspeha!

Dr. Orison Swett Marden, sloveči pisatelj pripoveduje: "Možgani do-
be veliko kredita, ki bi ga pravzaprav moral dobiti želodec. In prav ima.
Na tisoče ljudi je na svetu, ki se imajo zahvaliti za svoj uspeh v življen-
ju predvsem dobri prebavi. Kdor ima slab želodec in trpi bolečine, ne
more imeti nikdar popolnega vspeha. Najbolj zanesljivo zdravilo za slab
želodec je:

Zlata kolajna

San Francisco
1915

Veliko čarilo

Panama 1916

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

Pripravljeno je samo iz grenkih rastlin,
korenin in lubja znane zdravilne vrednosti in
naravnega rdečega vina. Izčisti želodec, odpra-
vi vse suovi iz notranjosti, pospešuje prebavo
vrne apetit, ojači živce in celo telo. Za za-
prtje, slabo prebavo, glavobol, omotico, nervoz-
nost, pomanjkanje energije, splošno omemog-
lost, i. t. d.

Trinerjeva Angelika Grenka Tonika

je splošno odvajalno in zelo okusno sredstvo proti slabostim telesnega vstroja.

TRINERJEV LINIMENT

je izvrstvo zdravilo, zelo močno, toraj uporabno za zunanja zdravila
Oprostilo te bo revmatizma in trganja. Ako so tvoji udje otrpli, ali imaš
bolečine v hrbtu, ali si kak ud pretegnil ali svil, za otekline itd., ako si s
njim namažeš utrujene mišice ali noge potem, ko si se skopal, boš začu-
den čutil blagodejen vpljiv.

TRINERJEV ANTIPUTRIN je najboljši čistilec za zunanjo upo-
rabo: Grgranje, izpiranje ust, čiščenje nosu, odprtini i. t. d.

V vseh lekarnah.

JOSEPH TRINER COMPANY

1333-1343 S. Ashland Ave, Chicago Ill

